

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3609/23
19.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Станиславе Митровић, председника већа, Јасне Лозук и Александре Лековић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Данка Живановић, адвокат из Београда, Љермонтова бр. 15, против туженог Компанија “Дунав осигурање” д.о.о. са седиштем у Београду, Македонска бр. 4, ради накнаде материјалне и нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 8916/22 од 21.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 19.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ се пресуда Првог основног суда у Београду П 8916/22 од 21.12.2022. године у ставу седмом изреке и у том делу жалба тужиље се **ОДБИЈА** као неоснована.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 8916/22 од 21.12.2022. године у ставу другом, трећем и шестом изреке и у том делу предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на пновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати следеће износе: на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 100.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 30.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 21.12.2022. године па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужену да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности преко досуђеног износа од 100.000,00 динара износ од још 180.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова преко досуђеног износа од 30.000,00 динара износ од још 240.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 21.12.2022. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је

тражила да суд обавезе тужену да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха исплати износ од 200.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.12.2022. године па до исплате. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати следеће износе: на име трошкова састава одштетног захтева од стране пуномоћника из реда адвоката износ од 6.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.4.2020. године па до исплате, на име трошкова састава приговора од стране пуномоћника из реда адвоката износ од 12.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 9.11.2020. године па до исплате, на име трошкова уништене и оштећене гардеробе износ од 10.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 6.7.2022. године па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде материјалне штете исплати на име трошкова састава одштетног захтева од стране пуномоћника из реда адвоката преко досуђеног износа од 6.000,00 динара износ од још 3.000,00 динара, на име трошкова састава приговора од стране пуномоћника из реда адвоката преко досуђеног износа од 12.000,00 динара износ од још 6.000,00 динара, на име трошкова уништене и оштећене гардеробе износ у делу који се односи на законску затезну камату за период од 6.3.2020. године па до 6.7.2022. године, на име трошкова израде налаза вештака за ортопедију и трауматологију износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 8.10.2021. године па до исплате, на име трошкова израде налаза вештака неуропсихијатра износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 30.3.2020. године па до исплате. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.020,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље у делу у коме је тражила да се тужени обавезе да тужиљи накнади камату на трошкове парничног поступка од момента пресуђења до извршности одлуке.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужиља побијајући је како произлази из садржине жалбе у ставовима другом, трећем, шестом и седмом изреке, из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/2011 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужиље делимично основана.

У погледу одлуке првостепеног суда садржане у ставу седмом изреке побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7, и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. У овом делу нема ни битне повреде из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју тужиља неосновано указује.

Неосновано тужиља потражује законску затезну камату на износ трошкова парничног поступка почев од дана доношења пресуде па до извршности одлуке. Ово са разлога што даном доношења одлуке настаје обавеза на страни дужника да накнади супротној странци трошкове поступка, али се рок у коме странка, односно дужник, треба да испуни ту обавезу не подудара са даном доношења судске одлуке, јер су одредбом члана 333 став 1 и 2 ЗПП прописани рокови у којима је странка дужна да

изврши чинидбу одређену судском одлуком. Одредба члана 324 ЗОО, којом је регулисана дужничка доцња, прописује више ситуација у којима дужник долази у доцњу. Једна од тих ситуација је и она када је време у коме обавезу треба испунити одређено, као што је овде случај и тада дужник пада у доцњу када то време - за добровољно испуњење обавезе, протекне. Међутим, имајући у виду да против првостепене одлуке о трошковима поступка незадовољна странка има право жалбе, уколико би он то своје право искористио, то би довело до одлагања наступања доспелости обавезе накнаде парничних трошкова. У том случају, дужник (парнична странка) пада у доцњу тек - када одлука о трошковима парничног поступка постане правноснажна (било протеклом рока за жалбу, уколико се странка није жалила, било доношењем правноснажне одлуке по жалби) и када протекне рок за њено добровољно испуњење. Дакле, долазак дужника у доцњу се у оваквој ситуацији подудара са тренутком када одлука суда, којом је он обавезан да накнади парничне трошкове, постаје извршна. Наравно, то за собом последично даје право повериоцу из извршне исправе да од дужника потражује и затезну камату сагласно одредби члана 277 став 1 ЗОО. Стога тужиљи законска затезна камата на име трошкова парничног поступка припада од дана извршности одлуке па до коначне исплате, због чега су другачији наводи у жалби оцењени неоснованим.

На основу изнетог, правилна је одлука првостепеног суда којом је одбијен захтев тужиље за исплату камате на трошкове парничног поступка од момента пресуђења до извршности одлуке, због чега је другостепени суд ово решење потврдио, сагласно одредби члана 401 тачка 2 у вези члана 390 ЗПП и одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Надаље, према образложењу првостепеног суда тужиља је била учесник у саобраћајној незгоди која се догодила 6.3.2020. године кја је проузрокована искључивом кривицом возача ББ који је критичном приликом управљао возилом марке “Zastava Koral” регистарске ознаке ... осигураног од одговорности за штету причињену трећим лицима код туженог по полиси број ... која је важила у периоду од 2.5.2019. године до 2.5.2020. године. Тужиљи је на име накнаде штете услед предметне незгоде од стране туженог исплаћен износ од 370.000,00 динара и то: износ од 150.000,00 динара на име умањења животне активности, износ од 120.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и износ од 100.000,00 динара на име претрпљеног страха.

Према налазу и мишљењу вештака ортопеда и трауматолога тужиља је критичног дана задобила прелом горњег крајка леве надлактице кости која повреда представља тешку телесну повреду. У тренутку и непосредно након повређивања и до добијања адекватне терапије у времену блиском повређивању, током ношења, имобилизације, приликом позиционирања у постељи, на почетку вежбања, приликом коришћења леве руке тужиља је трпела болове јаког интензитета укупно у трајању од једног дана. Под дејством указане медицинске помоћи режима мировања и адекватне медикаментозне терапије исти су се постепено трансформисали у болове средњег интензитета у трајању од седам дана укупно. Описани болови су замењени прво сталним, а потом и повременим и неједнаким и неправилним боловима слабог интензитета који су се појачавали при напору у трајању од укупно два месеца. Код тужиље је дошло до умањења животне активности због ограничених покрета у левом

рамену, а као последица повређивања критичном приликом иста отежано и са посебним напором обавља све послове везане за активност леве руке, возњу аутомобила, обављање личне и хигијене простора, рекреативно бављење спортом, подизање и ношење терета, повлачење, гурање. Због свега наведеног код тужиље је дошло до умањења животне активности од 13%.

Према налазу и мишљењу вештака неуропсихијатра код тужиље након задобијених повреда дана 6.3.2020. године наступиле су психичке тегобе у виду анксиозности, депресивности, пада ВНД-инсомнија због чега се обратила надлежном психијатру КЦ Крагујевац где јој је постављена дијагноза Ф439 и Ф321. Лечи се и даље код психијатра. Приликом повређивања доживела је интензиван страх афективни одговор организма на ситуацију у којој се наша. Критичном приликом тужиља је трпела примарни страх јаког интензитета у трајању од око 1 до 4 минута. Након овога трпела је секундарни страх који представља психичку реакцију на предстојећу неповољну ситуацију након критичног догађаја, прегледа ортопеда уз радиографско снимање, те адекватан третман, секундарни страх јаког интензитета у трајању од око 8 до 10 часова. Након овога следи секундарни страх средњег интензитета у трајању од око месец дана те страх слабог интензитета у трајању од једног до два месеца уз анксиозност, депресивни фиктивитет, пад ВНД-инсомнију. Због обољења под дијагнозом Ф 43.9 и Ф 32.1 дошло је до умањења животне активности од 7%. Настала обољења су последица повреде од 6.3.2020. године а изражене у анксиозности, депресивног афиктивитета, уз пад ВНД-инсомнија, без суицидалности. Изражени симптоми су последица доживљене повреде а због доживљеног стреса дошло је до смањења свакодневних активности радости живота, за сваку радну или рекреативну активност потребан је већи напор, воља која је код тужиље ослабљена због депресивног афективитета. Вештаци су конзилијарно усагласили своја мишљења те су закључили да укупно умањење животне активности код тужиље износи 13%.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, полазећи од одредби чланова 154 став 1, 155, 174, 178 став 1, 185 став 1, 190, 200, 277, 940 и 941 Закона о облигационим односима, чланова 18 став 1 и 24 Закона о обавезном осигурању у саобраћају првостепени суд је закључио да је тужени дужан да тужиљи у складу са условима из уговора о осигурању од одговорности накнади штету коју је тужиља претрпела услед радње осигураника туженог. Налазећи да интензитет и дужина трајања физичких болова и страха као проценат умањења животне активности јесу такви да оправдавају досуђивање новчане накнаде као и да је у вансудском поступку извршена исплата накнаде нематеријалне штете од стране туженог првостепени суд је најпре закључио да је у тренутку када је тужени извршио исплату тужиљи дана 4.12.2020. године па до дана пресуђења није дошло до знатније промене животног стандарда нити економских вредности у друштву, до знатнијих измена плате и пензија у Републици Србији, нити је дошло до промена на основу погоршања здравственог стања тужиље па је, налазећи да је износ од 250.000,00 динара правичан износ накнаде штете на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности како у време исплате ван спора тако и у време пресуђења, а имајући у виду да је тужиљи у вансудском поступку за овај вид штете већ исплаћен износ од 150.000,00 динара, тужиљи досудио износ од 100.000,00 динара. Налазећи да је износ од 150.000,00 динара правичан износ накнаде штете на име претрпљених физичких болова како у време исплате ван спора тако и у време пресуђења, а имајући у виду да је тужиљи у вансудском поступку за овај вид

штете већ исплаћен износ од 120.000,00 динара, тужилји је досуђен износ од 30.000,00 динара. За претрпљени страх, правична новчана накнада како у време исплате ван спора тако и у време пресуђења износи 100.000,00 динара те како је тужилји овај износ исплаћен у вансудском поступку то првостепени суд налази да је тужилја за овај вид штете намирена у целости због чега је тужбени захтев у овом делу одбијен као неоснован. Суд је на досуђене новчане износе нематеријалне штете тужилји досудио и законску затезну камату почев од 21.12.2022. године као дана доношења пресуде до исплате. Преко досуђених, а до тражених износа за претрпљене физичке болове и умањење животне активности са каматом првостепени суд је одбио тужбени захтев тужилје као неоснован.

Међутим, оваква одлука првостепеног суда за сада се не може прихватити као правилна јер је приликом њеног доношења учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП на коју се основано указује жалбом тужилје.

Наиме, поднетом тужбом тужилја тражи накнаду нематеријалне штете коју је претрпела услед радње осигураника туженог, у складу са условима из уговора о осигурању од одговорности за штету причињену трећим лицима. У прилог својих тврдњи тужилја је уз тужбу, као доказ у смислу одредбе члана 261 Закона о парничном поступку, доставила налазе и мишљења вештака ортопеда и трауматолога и вештака неуропсихијатра који су се детаљно изјаснили о повреди коју је тужилја критичног дана задобила, интензитету и трајању претрпљених физичких болова и страха код тужилје као и умањењу животне активности. Према налазу и мишљењу вештака ортопеда и трауматолога код тужилје је, као последица повређивања критичном приликом дошло до умањења животне активности у висини од 13%, док се вештак неуропсихијатар изјаснио да је тужилја критичном приликом трпела душевне болове због умањења животне активности у висини од 7%. Према усаглашеном мишљењу судских вештака од 30.6.2022. године, животна активност тужилје услед свих насталих промена умањена је за укупно 18%.

Према образложењу првостепеног суда умањење животне активности код тужилје износи укупно 13%, што је првостепени су утврдио из конзилијарног мишљења судских вештака за област неуропсихијатрије и ортопедије и трауматологије од 30.6.2022. године на основу ког процента је првостепени суд даље утврдио правичне износе накнаде за све видове штете умањујући исте за исплате извршене у вансудском поступку.

Имајући у виду да из доказа у списима предмета произлази да су вештаци конзилијарно закључили да укупно умањење животне активности код тужилје износи укупно 18%, за сада су остали нејасни и противречни изведеним доказима разлози првостепеног суда у погледу битне чињенице-процента умањена животне активности код тужилје.

Како је побијана пресуда, у наведеном делу, заснована на нејасним и противречним разлозима о битним чињеницама то је иста морала бити укинута на основу члана 391 став 1 Закона о парничном поступку и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Истовремено је на основу одредбе члана 165 став 2 ЗПП укинута и одлука о трошковима поступка, јер зависи од коначног исхода спора.

У поновном суђењу првостепени суд ће, имајући у виду примедбе из овог решења, отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка на коју му је указано па ће најпре разјаснити у ком проценту је тужиљи укупно умањена животна активност са ортопедске и неуропсихијатријске стране, након чега ће одлучити о постављеном тужбеном захтеву тужиље за накнаду нематеријалне штете о чему ће дати јасне, потпуне и на закону засноване разлоге.

Председник већа – судија
Станислава Митровић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић